
Volgens advocaat-generaal Sharpston kan de vrijhandelsovereenkomst met Singapore enkel door de Europese Unie en de lidstaten samen worden gesloten

Niet alle onderdelen van de overeenkomst vallen binnen de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie, zodat deze overeenkomst niet kan worden gesloten zonder dat alle lidstaten hieraan deelnemen

De conclusie van de advocaat-generaal is definitief, maar er kunnen nog redactionele wijzigingen worden doorgevoerd zodra alle taalversies beschikbaar zijn.

Op 20 september 2013 hebben de Europese Unie en Singapore de tekst van een vrijhandelsovereenkomst („EUSFTA”) geparafeerd. De EUSFTA bepaalt dat zij moet worden gesloten als een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Singapore, zonder dat de lidstaten hieraan deelnemen.

De Commissie verzoekt het Hof krachtens artikel 218, lid 11, VWEU om een advies over de vraag hoe de bevoegdheid voor het sluiten van de EUSFTA tussen de Europese Unie en de lidstaten is verdeeld. Via deze procedure kan een lidstaat, het Europees Parlement, de Raad of de Commissie het advies van het Hof inwinnen over de verenigbaarheid van een voorgenomen overeenkomst tussen de Europese Unie en een derde land met de Verdragen. Indien het Hof afwijzend adviseert, moet de overeenkomst worden gewijzigd (of moeten de Verdragen worden herzien) voordat de overeenkomst in werking kan treden.

De Commissie betoogt dat de Europese Unie bij uitsluiting bevoegd is om de overeenkomst te sluiten. Het Europees Parlement is het in grote lijnen eens met de Commissie. De Raad en de regeringen van alle lidstaten die schriftelijke opmerkingen hebben ingediend¹, stellen dat de Europese Unie de overeenkomst niet alleen kan sluiten, omdat bepaalde delen van de EUSFTA onder de gedeelde bevoegdheid van de Europese Unie en de lidstaten of zelfs onder de uitsluitende bevoegdheid van de lidstaten vallen.

In haar conclusie van vandaag² **is advocaat-generaal Eleanor Sharpston van mening dat de EUSFTA enkel door de Europese Unie en de lidstaten samen kan worden gesloten.**

De advocaat-generaal geeft eerst een uiteenzetting over de in de rechtspraak van het Hof vastgestelde en door het Verdrag van Lissabon gedeeltelijk gecodificeerde beginselen betreffende de exclusieve bevoegdheden van de Europese Unie en de bevoegdheden die zij deelt met de lidstaten, zowel intern op het grondgebied van de Europese Unie als extern in haar betrekkingen met derde landen. Vervolgens toetst zij de EUSFTA hoofdstuk per hoofdstuk aan deze beginselen.

Zij komt tot de conclusie dat **de Europese Unie over een exclusieve externe bevoegdheid beschikt** voor de delen van de EUSFTA die de volgende gebieden bestrijken:

---

¹ Alle lidstaten, met uitzondering van België, Kroatië, Estland en Zweden, hebben schriftelijke opmerkingen ingediend. België was echter aanwezig op de terechtzitting en heeft mondelinge opmerkingen gemaakt.

² Overeenkomstig de normale procedure in zaken voor het Hof van Justitie wordt eerst een conclusie genomen door de advocaat-generaal. De beslissing van het Hof, die in artikel 218, lid 11, VWEU een „advies” wordt genoemd, zal in 2017 worden gegeven.

- doelstellingen en algemene definities;
- handel in goederen;
- handel en investeringen in de opwekking van hernieuwbare energie;
- handel in diensten en overheidsopdrachten, met uitsluiting van die delen van de EUSFTA die van toepassing zijn op vervoerdiensten en diensten die inherent verbonden zijn aan vervoerdiensten;
- directe buitenlandse investeringen;
- de handelsaspecten van intellectuele eigendom;
- mededinging en daarmee verband houdende aangelegenheden;
- handel en duurzame ontwikkeling, voor zover de betrokken bepalingen hoofdzakelijk betrekking hebben op beleidsinstrumenten op het gebied van de handel;
- het behoud van de biologische rijkdommen van de zee;
- handel in vervoerdiensten over het spoor en over de weg, en
- geschillenbeslechting, bemiddelings- en transparantiemechanismen, voor zover de betrokken bepalingen van toepassing zijn op (en dus aanvullend zijn ten opzichte van) de delen van de overeenkomst waarvoor de Europese Unie over een exclusieve externe bevoegdheid beschikt.

Zij komt tot de conclusie dat **de Europese Unie en de lidstaten een gedeelde externe bevoegdheid hebben** op de volgende gebieden:

- bepalingen betreffende de handel in luchtvervoerdiensten, zeevervoerdiensten en vervoerdiensten over de binnenwateren, met inbegrip van diensten die inherent verbonden zijn aan deze vervoerdiensten;
- andere soorten investeringen dan directe buitenlandse investeringen;
- bepalingen betreffende overheidsopdrachten, voor zover deze van toepassing zijn op vervoerdiensten en diensten die inherent verbonden zijn aan vervoerdiensten;
- bepalingen betreffende de niet-commerciële aspecten van intellectuele-eigendomsrechten;
- bepalingen die fundamentele arbeids- en milieunormen opleggen en onder het sociale beleid of het milieubeleid vallen, en
- geschillenbeslechting, bemiddelings- en transparantiemechanismen, voor zover de betrokken bepalingen van toepassing zijn op (en dus aanvullend zijn ten opzichte van) de delen van de overeenkomst waarvoor de Europese Unie over een gedeelde externe bevoegdheid beschikt.

De advocaat-generaal is voorts van mening dat **de Europese Unie geen externe bevoegdheid heeft op grond waarvan zij ermee kan instemmen gebonden te zijn door dat deel van de EUSFTA waarbij bilaterale overeenkomsten** tussen bepaalde lidstaten en Singapore **worden beëindigd**. Haars inziens **komt deze bevoegdheid uitsluitend toe aan de betrokken lidstaten**.

De advocaat-generaal merkt op dat een ratificatieproces waarbij naast de Europese Unie alle lidstaten betrokken zijn tot problemen kan leiden, maar is van mening dat dit geen invloed kan hebben op de vraag wie bevoegd is om de overeenkomst te sluiten.

NOTA BENE: Een lidstaat, het Europees Parlement, de Raad of de Commissie kan het advies inwinnen van het Hof van Justitie over de verenigbaarheid van een voorgenomen overeenkomst met de Verdragen. Indien het Hof afwijzend adviseert, kan de voorgenomen overeenkomst niet in werking treden, behoudens in geval van wijziging daarvan of herziening van de Verdragen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van de conclusie zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106